

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: DIMITRIE ALEXANDRESCO**Redactor-proprietar: I. S. CODREANU**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Licențiat în Drept și științe de Stat
Avocat**ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an. 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, **CALEA RAHOVEI**
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

A apărut: Noua lege a consolidărilor petrolifere 1913 cu jurisprudența la zi, cuprinzând Expunerea de motive a noiei legi. — Desbateri parlamentare în Senat și Cameră. — Textul noiei legi în limba română și franceză. — Jurisprudența, de d-l N. G. Marinescu, avocat al statului. Prețul 4 lei. De vânzare la ziarul *Curierul Judiciar*.

S U M A R

— **Competința în delictele silvice.** — Art. 53 l. j. oc. și 83 C. silvice, de d-l Paul Ionescu Pastion.

JURISPRUDENȚA

— **Casație s. II: Netter Comărnescu recurs contra mandatului de arestare emis de Parchetul militar** (Sunt susceptibile de recurs hotărârile nedesăvârșite sau actele judecătorești, de orice instanță fie civile, fie militare, cari ar cuprinde un exces de putere sau ar fi făcute fără competență. — Rezervistul care se servește de cuvinte insultătoare spre a critica actele săvârșite de superiori săi, în timpul când el se află sub comanda lor, săvârșește faptul prevăzut de art. 53 și pedepsit de art. 217 c. j. m. și este justițiabil de trib. militar, singure în drept de a aplica pedepse militare, iar recursul în casație făcut de un justițiabil militar contra unui act de urmărire emanat dela parchetul militar, pentru fapte prevăzute de C. j. m., este neadmisibil);

— **Casație s. III: Ministerul de finanțe cu Const. Șerbănescu** (Taxele de înregistrare asupra transmisiunii unui uzufruct dintr'o succesiune se calculează după evaluarea ce se face venutului înmulțit cu 10. — Sotul nu poate fi scutit de taxe pentru uzufruct sub cuvânt că dănsul a dat zestre cu ocazia căsătoriei fetei sale — căreia îi era lăsată nuda proprietate — venitul acelei moșii);

— **Tribunalul civil din Paris (Testamentul conjunctiv între soți este nul) cu o Observație** de d-l profesor D. Alexandresco;

Rezumatel Jurisprudenței Curței noastre de Casație

— **Casație s. I: No. 1: Strigarea pricinilor.** — Prezența părților la prima strigare. — Lipsa uneia din părți la a doua strigare. — Dreptul acelei părți de a uză de opoziție în contra hotărârii pronunțate în lipsa sa. — Art. 91 și 148 pr. civ.

— **Casație s. II: No. 1: Urmărire imobiliară.** — Contestație. — Respingerea ei. — Recurs în casație. — Facerea lui odată cu ordonanța de adjudicare. — Art. 133 pr. civilă; **No. 2: Despăgubiri civile.** — Persoană responsabilă civilmente pentru fapta prepusului. — Omor fără voe. — Achitarea inculpatului — Dacă în acest caz instanța penală poate condamna la daune pe patron sau comitent. — Soluție negativă.

— **Casație s. III: No. 1: Patentă.** — Arendași. — Dacă ei sunt supuși și la taxa proporțională a patentei. — Soluție negativă; **No. 2: Patentă.** — Medic veterinar. — Dacă poate fi scutit de această dare pe motiv că ocupă o funcțiune publică.

Competința în delictel silvice

— Art. 53 leg. jud. oc. și 83 cod. silvice —

Competința penală a judecătorului de ocol este atât de clar determinată prin art. 51, 52 și 53 din noua lege pentru judecătorii de ocol, încât orice controversă în această privință pare dela început înlăturată; cu toate acestea nu de puține ori s'au văzut instanțe judecătorești, care asupra aceleiași chestiuni s'au pronunțat în mod deosebit, iar uneori a fost sesizată chiar Înalta Curte de casație, spre a da o soluțiune mai juridică, interpretând legea, dacă nu în litera textului, cel puțin în spiritul ei.

Deosebirile de vederi și variația de hotărâri a diferitelor instanțe de acelaș grad de jurisdicțiune sau de grad diferit, s'au ivit numai când a fost vorba de legile speciale care nu concordă cu dispozițiunile din legea pentru judecătorii de ocol în ce privește determinarea competenței, și aceasta mai ales la delictel, căci pentru contravențiunile polițienești primul aliniat al art. 51 din menționata lege e prea categoric și nu mai poate da naștere la nici-o discuțiune contradictorie; de asemenea și în privința delictelor specificate în diversele articole din codul penal, art. 53 prevede destul de lămurit care este competența judecătorului de ocol în această materie, enumerând chiar articolele din cod.

Tot art. 53 în ultimul aliniat se ocupă de niște delictel dintr'o lege specială și anume de delictel silvice, arătând care este competența judecătorilor de ocol și această chestiune mi-am propus să o tratez în rândurile care urmează, de oarece am observat că unele instanțe de al doilea grad nu împărtășesc modul de a vedea al judecătorilor de ocol, deși soluțiunile date de aceștia par mai juridice și destul de motivate. Și acest conflict nu provine din cauză că dispozițiunile din legea pentru judecătorii de ocol ar fi contrarii celor din noul cod silvice, pro-

mulgat la 8 Aprilie 1910, deci posterior primei legi, după cum am arătat la început că s'au ivit divergențe de vederi între diferite instanțe în materie de competență relativ la delictele din unele legi speciale ce nu concordă cu prescripțiunile legii judecătorilor, care e deasemenea o lege specială.

În privința delictelor silvice nu există nici-o deosebire, nici-o contradicție, atât dispozițiunile art. 53 din legea judecătorilor de ocoale cât și dispozițiunile art. 83 din noul cod silvic sunt în perfectă concordanță, ambele texte arătând că *judecătorul de ocol judecă în primă și ultimă instanță delictele silvice care nu atrag după ele o amendă mai mare de 300 lei și cu drept de apel la tribunal pe acelea care atrag o amendă până la 3000 lei; și fiindcă codul silvic s'a modificat la 1910, introducându-se și pedeapsa închisoarei pentru unele dilecte (art. 70, 71, 73, 74, 75, 76 și 79 noul cod silvic), ceiace vechiul cod nu prevedea decât în caz de recidivă (art. 29 codul silvic vechiu), legiuitorul a căutat printr'un articol special să determine întreaga competență în această materie, complectând art. 53 din legea judecătorilor de ocoale prin art. 83 din codul silvic arătând că *judecătorul de ocol judecă în primă și ultimă instanță delictele și contravențiunile silvice când pedeapsa nu trece de 15 zile închisoare și 300 lei amendă și când restituțiunile și despăgubirile civile nu trec peste această sumă, și cu drept de apel la tribunal când delictele sunt pedepsite cu închisoare mai mare de 15 zile și cu amendă până la 3000 lei iar restituțiunile și despăgubirile civile sunt mai mari de 300 lei.* De unde se vede că dispozițiunile art. 83 din codul silvic nu vin în conflict cu dispozițiunile art. 53 din legea judecătorilor de ocoale, ci, după ce reproduce acest articol în întregime, îl complectează, determinând competența și în ce privește delictele silvice pentru care legiuitorul din 1910 a prevăzut pedeapsa închisoarei*

Cu toate acestea, deși textele sunt categorice s'au găsit instanțe care i-au dat interpretări deosebite, unele pronunțând cartea de judecată cu drept de apel *oridecâteori codul silvic prevede* închisoarei peste 15 zile, indiferent dacă judecătorul prin aplicarea art. 60 din codul penal, acordând circumstanțe ușurătoare delicvenților, scorbând pedeapsa sub 15 zile sau o înlocuiește chiar prin amendă; iar alte instanțe au hotărât că asemenea cărți de judecată trebuie pronunțate *fără drept de apel, dacă nu cuprind în dispozițiunile lor o condamnare care să treacă peste 15 zile închisoare, independent de pedeapsa prevăzută în textul de lege aplicat de judecător.* Cu

alte cuvinte unii au în vedere pedeapsa edictată de legiuitor, iar alții pedeapsa aplicată de judecător, (ceia ce nu ni se pare juridic; și de aceea, după cum am spus dela început, credem că este eronată interpretarea tribunalelor care resping ca inadmisibil apelul făcut în contra cărților de judecată de delicventul condamnat la mai puțin de 15 zile închisoare pentru delictele silvice pedepsite de lege cu închisoare d-la 15 zile în sus (art. 71, 73, 74, 75, 76 și 79 cod silvic).

Intr'adevăr, competența atât în materie civilă sau comercială cât și în penal, se determină de legiuitor, care are în vedere la delict și contravențiuni pedeapsa prescrisă de diferitele texte din codul penal cum și din legile speciale, iar nu de judecător, care nu are altă chemare decât să stabilească vinovăția infractorilor și să le aplice pedeapsa. A decide altfel ar însemna să stabilim că pentru aceiași infracțiune se pot pronunța hotărâri deosebite, cdată în prima instanță și altă dată în ultima, după cum *dispozițiunile cărței de judecată cuprind* o condamnățiune peste sau sub 15 zile, ceia ce nu e de fel juridic, căci competența în materie penală se regulează după natura infracțiunii în sine, iar nu după cum se modifică prin circumstanțele atenuante provenind fie din starea morală a agentului, fie din alte împrejurări care pot face ca pedeapsa să fie redusă, fără să schimbe însă moralitatea faptului în sine.

De altfel nu e nici logic, nici echitabil ca din doi infractori dați în judecată pentru acelaș delict, unuia să i se dea dreptul de apel, iar celuilalt să i se răpiască, căci dacă legea acordă pășilor privilegiul de a fi judecate de două instanțe, a făcut aceasta atât în interesul lor cât și pentru o mai bună distribuire a justiției, iar dacă uneori a fixat judecarea unor anumite fapte numai într'un singur grad de jurisdicțiune, aceasta constituie o excepție la dreptul comun și ca atare trebuie să fie interpretată cât mai restrictiv.

Nu poate judecătorul prin reducerea pedepsei să schimbe competența, căci în acest caz în loc să ușureze situația infractorului prin acordarea circumstanțelor atenuante i-o agravează, privându-l de a doua instanță; și afară de aceasta este știut că drepturile acordate părților pentru atacarea și reformarea unei hotărâri purced dela lege și legiuitorul când le-a fixat a avut în vedere fapta comisă, pe care diferitele împrejurări lăsate la aprecierea și latitudinea magistraților nu o pot modifica.

Că aceasta a fost intențiunea legiuitorului rezultă și din art. 1 cod. penal, unde vedem infracțiunile clasificate, după pedepsele fixate de lege, în crime, delict și contravențiuni și nimeni

nu poate susține că ori-ce scuze legale sau fapte justificative ar pleda în favoarea unui delicvent, ar putea să transforme un delict în contravenție numai pentru simplul motiv că judecătorul a scorbit amendă sub 26 lei... Fapta rămâne aceeași... crimă delict sau contravențiune, după pedeapsa prevăzută de legiuitor, iar nu după aceea pronunțată de judecător.

Tot atât de clar rezultă aceasta și din redactarea precisă a art. 51 din legea judecătorilor de ocoale, unde se arată că judecătorul de ocol judecă în primă și ultimă instanță *când pedeapsa de aplicat este amenda*, și dacă în art. 53 se întrebuințează altă expresiune, zicându-se «*delictele care nu atrag după ele o amendă mai mare de 300 lei*» nu înseamnă că intenția legiuitorului nu a fost aceeași, că prin urmare a avut în vedere pedeapsa ce și-o atrage un delict dela lege, iar nu dela instanța judecătorească, căci numai legiuitorul fixează pedepsele, pe când judecătorul le aplică. Tot astfel și în art. 83 din codul silvic, unde se zice «*când pedeapsa nu trece de 15 zile închisoare*», legiuitorul s'a referit la pedeapsa prevăzută în codul silvic separat pentru fiecare delict, ceiace pare și mai lămurit în partea finală a art. 83: «iar cu drept de apel la tribunal, când *delictele sunt pedepsite cu închisoare mai mare de 15 zile*, aci trebuie subînțeles «pedepsite de lege», căci în toate legiuirile s'a avut în vedere acest principiu, adică de a se determina competența după pedepsele fixate de lege și dacă în unele texte s'a întrebuințat un termen mai propriu, mai categoric, în-lăturându-se orice controversă, iar în altele s'a dat mai puțină atențiune la alegerea cuvintelor, aceasta nu înseamnă că intențiunea legiuitorului nu a fost una și aceeași și este știut că de cele mai multe ori litera legii este subordonată spiritului ei.

Conchizând, socotim că rău interpretează unele tribunale art. 83 codul silvic, când resping ca inadmisibil apelul făcut de delicvenții silvici condamnați de judecătorul de ocol la mai puțin de 15 zile închisoare, fără să se intereseze și de articolul aplicat, dacă cuprinde o pedeapsă peste sau sub 15 zile, căci altfel ar fi să se reducă toate delictetele din codul silvic numai la competența judecătorului de ocol, ca primă și ultimă instanță, fiind constatată că acești magistrați scoboară mai în totdeauna condamnarea sub 15 zile, având în vedere că pedepsele dictate de noul cod sunt prea mari în raport cu faptele săvârșite, ori aceasta nu a putut fi în intenția legiuitorului din 1910, care a fixat două grade de jurisdicțiune pentru judecarea delictelor silvice, căutând todeodată să pună noul cod în concordanță cu principiile generale prevăzute în legea pentru judecătoriile de

ocoale din 1907 în art. 53, după care *judecătorul de ocol judecă în primă instanță*, deci cu drept de apel la tribunal, *toate delictetele pedepsite de codul penal cu închisoarea*. Nu se putea face excepțiune pentru delictetele silvice, destul de numeroase și importante, lasându-se judecătorilor de ocol competența de a le judeca în mod definitiv. Și dacă totuși într'un caz (art. 70) codul silvic prevede numai o instanță pentru unele delictete pedepsite cu închisoare până la 15 zile, socotindu-le mai puțin importante, aceasta constituie o excepție dela principiile generale, după care toate delictetele care se pedepsesc cu închisoare, trec prin două grade de jurisdicțiune și ca orice excepție trebuie interpretată în mod restrictiv, pentru a nu leză drepturile părților și mai ales pentru a nu da interpretări eronate textelor din lege.

Paul Ionescu-Pastion
Judecător Ocol. I Balș

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 17 Septembrie 1913

Președenția d-lui G. H. N. BAGDAT, Prim-președinte
Netter Comarnescu recurs în contra mandatului de arestare emis de Parchetul militar.

Recurs în casație. — Hotărîre nedesăvârșită sau act judecătoresc dat cu exces de putere sau necompetință de instanțele militare. — Admisibilitatea în principiu a recursului. — Art 31 I Curții de casație.

Tribunale militare Rezervist — Criticarea prin cuvinte insultătoare a actelor superiorilor din timpul când era sub comanda lor. — Fapt pedepsit de art. 217 C. J. M. — Competința tribunalelor militare de a-l judeca — Mandat de arestare emis de parchetul militar contra celui rezervist. — Recurs în casație — Neadmisibilitate. — Art 52, 53, 74, 75 și 217 C. J. M.

1) *Articolul 31 partea II-a § 2 din legea Curții de Casație, deschide calea recursului și în contra hotărîrilor nedesăvârșite sau actelor judecătorești de orice instanță, cari ar cuprinde un exces de putere sau ar fi făcute fără competență.*

Această dispozițiune fiind generală și nefăcând nicio distincțiune, ea se aplică atât actelor emanate dela instanțele civile, cât și celor emanate dela instanțele militare, cum ar fi un mandat de arestare emis de parchetul militar.

2) *Rezervistul care se servește de cuvinte insultătoare spre a critica actele săvârșite de superiorii lui, în timpul când el se afla sub comanda lor, săvârșește faptul prevăzut de art. 53 și pedepsit de art. 217 din codul justiției militare și este justițiabil de tribunalele militare, singure în drept de a aplica pedepse militare.*

3) *Calea recursului în casație nu este deschisă în contra hotărîrilor și actelor tribunalelor militare, decât numai atunci când aceste tribunale prin exces de putere sau necompetință, și-ar fi însușit dreptul de a judeca și pedepsi și alte persoane cari după codul de justiție militară nu ar fi justițiabile de tri-*

bunalele militare, de unde urmează că este neadmisibil recursul făcut de un justițiabil militar în contra unui act de urmărire emanat dela parchetul militar pentru fapte prevăzute de codul de justiție militară.

Decizia 1921/913.—Respins recursul făcut de Iulian Netter Comărnescu, contra mandatului de arestare emis contra sa în Septembrie 1913 de către Raportorul consiliului de războiu al Corpului II de armată.

Curtea.

Ascultând pe d-l procuror general Sc. Popescu, care cere a se declara neadmisibil recursul de față pe motiv că, conform art. 31, lit. c, al. 1 din legea Curții de casajie nu pot fi atacate cu recurs decât hotărârile definitive iar nu și actele de instrucție ale Parchetelor militare; și

Pe d-l avocat Poni, în combaterea acestui incident;

Deliberând,

Asupra cererii d-lui procuror-general de a se declara neadmisibil recursul;

Având în vedere art. 31 din legea organică a acestei Înalte Curți;

Considerând că ocupându-se în partea I-a a acestui articol de recursul în contra hotărârilor desăvârșite, legiuitorul sub litera c încuviințează recursul în contra desăvârșitelor hotărâri pronunțate de tribunalele militare numai: 1) Pentru cauză de incompetență sau abuz de putere când se va fi dat contra unui individ ce nu este militar, nici asimilat prin a sa funcțiune cu militarilor; 2) Când vor fi atacate de guvern după cuprinderea art. 36 din legea organică a Curței, în care caz militarul condamnat se poate folosi de cererea în casajie formată de guvern, iar în partea II-a sub No. 2 stabilește că se poate face recurs și în contra hotărârilor nedesăvârșite sau actelor judecătorești de orice instanță cari ar cuprinde un exces de putere sau ar fi făcute fără competență;

Considerând că această dispozițiune a citatului art. 31 fiind generală și nefăcând nici o distincțiune ea se aplică cum zice textul ei: hotărârilor nedesăvârșite sau actelor judecătorești de orice instanță, adică atât celor emenate dela instanțele civile, cât și celor emenate dela instanțele militare;

Că, în adevăr, nu se vede motivul legislativ, nici se justifică în rațiune pentru ce această dispozițiune s'ar referi numai la instanțele civile, și nu s'ar aplica și hotărârilor nedesăvârșite sau actelor instanțelor militare, cari ar cuprinde un exces de putere sau ar fi făcute fără competență;

Considerând că acordând un asemenea drept părților, legiuitorul a voit ca atunci când interesul general al societății este atins, să se poată desființa cât mai repede hotărârile date și actele făcute cu exces de putere, spre a se evita părților daune fie morale, fie materiale adeseori ireparabile, ce ar suferi dacă ar fi nevoite să aștepte până la pronunțarea hotărârii definitive;

Că, acest motiv hotărârilor în materie, se justifică deopotrivă atât pentru cei aflați înaintea instanțelor civile cât și pentru cei traduși înaintea jurisdicțiunii militare;

Că, prin urmare, recursul așa cum este introdus și formulat de Iulian Netter Comărnescu se găsește regulat pe baza art. 31 No. 2 din legea organică a acestei Înalte Curți;

Pentru aceste motive, respinge cererea d-lui procuror-general de a se declara neadmisibil recursul; după care,

S'a ascultat d-l avocat Poni, în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l procuror general Sc. Popescu, în concluziuni pentru admiterea recursului;

Deliberând,

Asupra recursului format de Iulian Netter Comărnescu în contra mandatului de arestare emis contra sa de către Raportorul consiliului de războiu al Corpului II armată în Septembrie 1913;

Având în vedere motivele de recurs invocate de recurent astfel formulate:

Asupra motivelor de recurs:

I. «Atât instruirea afacerii pentru care sunt acuzat cât și depunerea mea s'a făcut de o instanță necompetentă, de oarece fapta de care sunt acuzat nu intră în prevederile art. 211, 214, 216 și 217 C. J. M., așa ca să fiu justițiabil de instanțele militare conform art. 53 din C. J. M., urmează dar că măsura luată contra mea s'a fie casată fără trimetere ca una ce a fost luată de o instanță necompetentă.

II. «Violațiunea art. 24 din Constituție și ca atare incompetența tribunalelor militare, de oarece delictul ce mi se impută fiind comis prin mijlocul presei, constituie un delict de presă și ca atare justițiabil de Curtea cu juri, legile militare, în specie, art. 217 C. J. M. neputând deroga dela dispozițiunile precise ale Constituției și deci numai prin un vâdit exces de putere am fost instruit și arestat de către instanțele militare»

Având în vedere dezvoltările făcute în instanță de către reprezentatul recurentului și concluziunile ministrului public;

Având în vedere că din desbaterile ce au avut loc înaintea acestei Înalte Curți, rezultă că recurentul Iulian Netter Comărnescu în calitate de caporal rezervist, a fost mobilizat în luna iunie, anul curent și încorporat în regimentul Mihaii Viteaz No 6; că a luat parte la toate operațiunile militare ale acestui regiment, trecând Donărea în Bulgaria; că în urma tractatului de pace din București, regimentul respectiv întorcându-se în țară, recurentul a fost demobilizat în ziua de 22 August 1913; că, la două zile după demobilizare acest recurent publică în ziarul «Seara» No 1295 din 24 August, un articol în care face o aspră critică unora din superiorii lui din acest regiment, în termeni violenți și expresivni ocărătoare; că parchetul militar găsind că cele scrise de caporalul rezervist a trecut peste marginile unei critice obiective și că termenii întrebunțați constituiesc adevărate insulte adresate șefilor ierarhici, deschide acțiune publică în contra recurentului în temeiul art. 217 C. J. M. și emite un mandat de depunere, în virtutea căruia prevenitul este arestat;

Având în vedere că recurentul, prin recursul formulat, cere anularea mandatului de arestare și a întregii urmări îndreptate în contra sa pentru exces de putere și incompetență;

Având în vedere că recurentul nu contestă paternitatea articolului incriminat, dar susține că în momentul când a apărut acest articol nu era militar fiind deja demobilizat și că, în tot cazul, infracțiunile ce i-se pune în sarcină, s'a comis prin presă; că potrivit art. 24 din Constituțiune, delictele de presă sunt justițiabile de Curțile cu jurați fie că delinquentul ar fi un civil, fie că ar fi militar;

Având în vedere art. 52, 74, 75, 217 C. J. M. și art. 31 din legea Curței de casajie litera C al. I;

Considerând că înainte de a examina valoarea juridică a mijloacelor de casare invocate de recurent, această Înalță Curte este ținută de a stabili, în prealabil, dacă intră în competența sa anularea, după cererea justițiabililor militari, a hotărârilor pronunțate și actelor făcute de Consiliile de război sau de Consiliile de revizie și, pe cale de consecință, să anuleze actele de instrucțiune sau de urmărire, începute de parchetele militare spre a descoperi infracțiunile imputate justițiabililor militari și a pune pe delincentii sub mâna justiției;

Considerând că art. 74 din codul de justiție militară declară formal, că justițiabilii de tribunalele militare

nu pot avea recurs la Inalta Curte de casație în contra hotărârilor Consiliilor de război sau a Consiliilor de revizie, oricare ar fi motivele pe care s'ar întemeia asemenea recursuri, că acest principiu este absolut: că legiuitorul codului de justiție militară nu deroga dela dânsul decât numai în cazul când tribunalele militare, prin exces de putere sau incompetență și-ar fi însușit dreptul de a judeca și pedepsi și alte persoane cari după codul de justiție militară nu ar fi justițiabile de tribunalele militare, că această excepțiune este înscrisă în art. 75 din C. J. M.;

Considerând că legiuitorul organizării Inaltei Curți de casație fiind seamă de principiile înscrise în art. 74 și 75 C. J. M. proclamă din nou neadmisibilitatea recursurilor în contra hotărârilor tribunalelor militare, de vreme ce prin art. 31 litera C al I din recunoaște dreptul de recurs în contra hotărârilor acestor tribunale speciale decât persoanelor ce după legile militare nu erau justițiabile de acele tribunale;

Considerând că excepțiunile fiind de drept strict nu se pot întinde și la alte cazuri ce nu ar intra în prevederile art. 75 C. J. M. și art. 31 lit. C al I din legea organică a Curței de casație;

Că dar toată chestiunea se reduce la aceea de a se ști dacă recurentul pentru faptul pentru care este urmărit este justițiabil de tribunalele militare;

Considerând că în special este constant, că recurentul, în momentul comiterii infracțiunii ce i se impută era rezervist că în conformitate cu art. 53 C. J. M., rezerviștii sunt justițiabili de tribunalele militare oricâteori aduc insulte șefilor erachiei fie din cauza serviciului fie în afară de serviciu; că din citirea articolului înriminat reese că recurentul în critica sa, se serveste de cuvinte insultătoare spre a înflera actele săvârșite de superiorii lui, în timpul când el se afla sub comanda lor;

Că așa fiind, faptul imputat recurentului este prevăzut de art. 53 și pedepsit de art. 217 C. J. M. și deci de competența tribunalelor militare, singure în drept de a judeca și de a aplica pedepse militare;

Că prin urmare recursul este inadmisibil, fiind îndreptat de un justițiabil militar în contra unui act de urmărire emanat dela Parchetul militar pentru fapte prevăzute de codul justiției militare și, ca atare, această măsură de urmărire nu este supusă controlului acestei Inalte Curți;

Pentru aceste motive și fără a intra în discutarea mijloacelor prin care s'a comis delictul, Curtea respinge recursul, etc

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIES. III

Audiența dela 7 Decembrie 1912

Președinția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

Ministerul de Finanțe cu Const. Șerbanescu

Taxe succesoriale. — Legatul uzufructului unei moșii lăsat soțului. Obligațiune pusă acestuia de a întreține copila rămasă, căreia i s'a lăsat nuda proprietate. — Modul de calculare a taxei de înregistrare.

Taxele de înregistrare asupra transmisiunii unui uzufruct dintr-o succesiune se calculează după evaluarea ce se face venutului înmulțit cu 10. Astfel, dacă se constată că legatul de uzufruct lăsat de testator soțului său, nu era destinat numai întreținerii și educației unei fete, căreia defuncta i-a lăsat nuda proprietate, ci era mai mult în folosul uzufructuarului, acesta nu poate fi scutit de taxa de înregistrare pentru uzufruct, sub cuvânt că dânsul, cu ocazia căsătoriei fetei, i-a dat acesteia uzufructul lăsat lui prin testamentul defunctei, de oarece dânsul constituind ca dotă fetei uzufructul, a dispus ca un proprietar de o avere ce era intrată în primom-

nul său și de care se folosisse până la mărișul fetei *).

Decizia 520/912. — Casată, după recursul făcut de Ministerul de Finanțe, sentința Trib. Romanași cu No. 421/912, dată în proces cu Const. Sârbulescu.

Curtea.

Ascultând pe d-l avocat C. Marinescu, în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat Andrei Grigorescu, în combateri.

Deliberând.

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 48 al. 3, 64 lit. d și 65 al. 1 din legea timbrului dela 1916, eroare gravă de fapt și exces de putere».

«Prin testament Ana C. C. Sârbulescu din comuna Căcăleți distr. Romanași a lăsat averea sa în uzufruct soțului său C. Sârbulescu iar nuda proprietate fiicei sale Elena M. Popescu. Fiscalul a impus la taxă ca uzufructuar pe C. Sârbulescu, iar trib. de Romanași a infirmat în totul deciziunea ministerială cu privire la soț pe motiv că defuncta, deși a lăsat uzufructul aversei soțului, în realitate nu-i lasă nimic de oarece prin testament impunea soțului obligația întreținerii și educației fetei Elena M. Popescu. Că, apoi C. Sârbulescu a renunțat la acest uzufruct în 1912 dându-l fetei când aceasta s'a căsătorit».

«Instanța de fond nu a ținut socoteală că din termenii testamentului se vede lămurit că legatul de uzufruct pe care l-a lăsat testatoarea soțului său nu era destinat numai întreținerii și educației Elenei M. Popescu, ci mai mult era în folosul uzufructuarului; că apoi când Elena M. Popescu s'a căsătorit, această îndatorire a încetat pentru C. Sârbulescu și dacă acesta a dat fiicei sale uzufructul legat lui după cum s'a dovedit cu actul de dotă, aceasta a făcut-o dispunând de uzufruct ca un proprietar ce era după ce se folosisse de el timp de 5 ani dela 1917-1912 și de care se mai putea folosi conform testamentului atât cât trăia în asemenea împrejurări uzufructul pe care îl moștenise C. Sârbulescu, fiind o avere care intrase în patrimoniul acestuia, în mod legal fiscal îl impusese la taxă».

«Trib. de Romanași dând la o parte considerațiunile de mai sus, a violat art. 48 al. 3, 64 lit. d și 65 al. 1 din legea timbrului dela 1916, a făcut erori grave de fapt întemeindu și hotărârea numai pe un exces de putere».

Având în vedere că din sentința supusă recursului se constată că prin decizia Ministerului de Finanțe No. 10347 din 29 Decembrie 1910, Costică C. Sârbulescu înținat în recurs a fost obligat să plătească taxa de înregistrare la averea de succesiune rămasă pe urma defunctei sale soții Ana C. Sârbulescu, atât în calitate de soț uzufructuar, cât și pentru fata Elena M. Popescu, lăsată de defuncta ca nuda proprietară asupra a 15 ht pământ arabil aflat în succesiune;

Că, contra acestei decizii intimatului C. C. Sârbulescu a făcut apel, cerând să fie scutit de taxa de înregistrare ca uzufructuar de oarece defuncta sa soție a instituit legatară universală prin testament pe fata Elena M. Popescu. Că deși prin același testament dânsul este lăsat uzufructuarul celor 15 ht pământ, totuși în realitate nu i s'a lăsat nimic căci pentru acel uzufruct s'a pus obligațiunea să întrețină și să dea educație numitei fete și că cu ocazia mărișului ei, dânsul a renunțat la acel uzufruct în favoarea ei;

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 14,913, pag. 168

Văzând art 48 al. III și 61 lit. d din legea timbrului și înregistrării;

Considerând că din combinațunea acestor texte de lege rezultă că taxele de înregistrare asupra transmisiunii unui uzufruct dintr'o succesiune, deferit soților se va calcula după valoarea ce se va face venitului înmulțit cu 10.

Considerând că, în speță, din termenii testamentului lăsat de defuncta Ana C. Sârbaulescu, este constatată că legatul de uzufruct pe care l-a lăsat testatoarea soțului său nu era destinat numai întreținerii și educației fetei Elena M. Popescu, ci mai mult era în folosul uzufructuarului;

Că, în afară de aceasta fata Elena M. Popescu, căsătorindu-se, această îndatorire a încetat pentru intimata Sârbaulescu și dacă dânsul cu ocazia căsătoriei fetei Elena M. Popescu a dat acesteia uzufructul legat lui de defuncta prin testament, cum este dovedit prin actul de dotă aceasta a făcut-o dispunând de uzufruct ca un proprietar ce era și după ce se folosise de el timp de 5 ani, de unde rezultă că acel uzufruct fiind intrat în patrimoniul său, fiscal conform legii era în drept să perceapă taxă de înregistrare asupra lui;

Considerând că tribunalul neținând seamă de aceste considerațiuni de drept și de fapt și scutind pe intimat de taxa de înregistrare la care era obligat pentru uzufructul de 15 ha. pământ lăsat prin testament de defuncta sa soție Ana C. Sârbaulescu prin acest fapt a violat art 48 al III, 61 lit. d și 65 din legea timbrului și înregistrării dela 1906, a comis o eroare gravă de fapt și un exces de putere;

Că dar, motivul de casare, fiind fondat, recursul câtă să fie admis

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Tribunalul civil din Paris

— 12 Iunie 1912 —

Testament conjunctiv între soți. — Nul tate. — Art. 968 și 1097 C. fr. (857, 938 C. civ. rom.).

Legea oprește orice testament cuprinzând liberalități mutuale sau reciproci și având de obiect de a supune pe doi soți, în același act, la obligații reciproci care, în mîntea lor, n'ar putea fi revocate decât printr'un consimțământ reciproc.

Este deci nul, prin aplicarea art. 966 și 1097 C. fr. (857, 938 C. civ. rom.), orice testament (în speță un testament olograt), care este opera comună a ambilor soți, care este semnat de amândoi și constată o înțelegere comună și cuprinde dispoziții reciproci făcute de amândoi soți unul altuia.

Această soluție este admisibilă chiar atunci când suszitul testament ar cuprinde oarecare părți ce par a fi expresia ultimei voințe a unuia din soți (în speță testamentul începea prin următoarele cuvinte: «subscrisul...» urmă numele de botez și de familie a acestui soț), dacă acest testament cuprinde dispoziții mutuale sau reciproci.

(Din *Recueil des sommaires de la jurisprudence française, Recueil Philly*, anul 1913, p. 855.)

OBSERVAȚIE — Testamentul mutual sau conjunctiv eră cunoscut la Romani unde împăratul Valentinian l-a introdus pentru a permite soților de a se institui moștenitori prin unul și același act (Nov. lui Valentinian I I din anul 446, tit. 20, *De*

testamentis)¹⁾, soluție pe care o admiseser și Andronache Donici prin § 9 de sub capit. 36: «Bărbatul și femeia, zice acest text, pot să-și facă între sine diată unul către altul, sau amândoi într'o diată, însă această voință a lor trebuie să fie de față întru toate formele cerșute după pravilă»²⁾.

Acest testament este admis și astăzi în unele legiuiri străine, însă numai între soți³⁾.

În Franța, ordonanța din 1735, curmând controversa ce există în dreptul anterior, oprește testamentele conjunctive sau mutuale, permițându-le, prin excepție, numai în două cazuri: 1° când părinții își împărțeau averea între copiii lor; și 2° când se dispunea printr'o donațiune mutuală *mortis causa*⁴⁾.

Codul actual a oprit din contra, în mod absolut, orice testament și donație conjunctive (art. 857, 938), fără a admite nicio excepție, așa că orice testeamente sau donațiuni conjunctive sunt astăzi nule, în baza art. 886⁵⁾.

Legiuitorul a voit să curme din rădăcină dificultățile asupra cărora tribunalele erau altă dată în divergență; căci dacă testamentele conjunctive ar fi permise astăzi, ca și altă dată, nu s'ar putea ști dacă revocarea unuia din ele aduce, ca consecință neapărată, revocarea celui alt.

N'ar trebui însă să întindem prohibiția art. 857 peste marginile ei, căci nimic n'ar împiedică pe două sau mai multe persoane de a se înțelege între ele spre a-și face în același timp fiecare, însă prin acte deosebite, dispoziții reciproce de ultimă voință, sau spre a testă ambele, prin acte de

¹⁾ Această novelă este publicată la finele codului Theodosian (ed. Haenel), p. 190, 191.

²⁾ Codurile Calimach și Caragea neoprint testeamentele conjunctive, de aici rezultă că aceste legislații le permitteau. Vezi în acest sens, C. Iași, Craiova și București, *Dreptul* din 1855, No. 18; din 1898, No. 84; din 1900, No. 46, etc. *Idem*, Cas. rom. Bult. 1897, p. 1175. Se naște însă întrebarea dacă un testament sau o donație conjunctivă, făcute sub legile vechi, tot fi declarate valide sub legea actuală? Curtea de casatie a admis afirmativa, pentru că art. 857 ar fi relativ la o chestie de formă; or, știut este că, în privința formelor, se aplică regula *tempus regit actum*. Vezi Bult. S-a I, anul 1881, p. 300 și *Dreptul* din 1881, No. 4), p. 423; Bult. 1901, p. 948. În același sens, C. fr. D. P. 45, I. 126; T. Hue, VI, 267; Laurent, XV, 323; Demolombe, XXI, 20; Aubry et Rau, I, § 30, p. 101, nota 7, în fine (ed. a 5-a) și VII, § 657, în fine, pag 101; Pand. fr., *v^o Don. et testaments*, 6246 u.m. și 12212. Cpr. art. 1753 C. portughez. Vezi tom. I, al Coment. noastre, p. 101 (ed. a 2-a).

Ceace este însă neîndoicnic este că soții căsătoriti sub legea veche n'ar putea să-și facă astăzi o donațiune sau un testament mutual și reciproc. Rodiere et Pont, *Contrat de mariage*, I, 183; Pand. fr., *v^o Mariage*, 3123. Vezi tom. VIII, al Coment. noastre, p. 89, nota 3 și tom. IV, partea II, p. 9, ad *notam* (ed. a 2-a, sub presă).

³⁾ Vezi art. 588 și 1248 C. austriac (texte nereproduse în codul Calimach), art. 2265 urm. C. german, etc. — *Contra*: art. 761 C. italian, art. 639 C. spaniol, art. 1753 C. portughez, etc.

⁴⁾ Vezi Baudry & Colin, *Don. et testaments*, II, 1851.

⁵⁾ Planiol, III, 2682; Baudry et Colin, II, 1851; Massé-Vergé, III, § 431, p. 81; Zachariæ, *Handbuch des fr. Civilrechts*, IV, § 672, p. 269 (ed. Cromé). «*Etne Testamentsurkunde, zicce acest din urmă autor, welche die letzten Willensserklärungen zweier oder mehrerer Personen enthält, ist ihrem ganzen Inhalt nach nichtig*.» Cu alte cuvinte, unul și același testament nu poate să cuprindă expresiunea voinței mai multor testatori. Cpr. Trib. Paris, *Pand. Périod.* 1897, 2. 272».

¹⁾ Soluție identică a aceluiași tribunal (16 Ianuarie 1897). *Pand. Périod.* 1897, 2. p. 272.

osebite, în folosul unei terțe persoane. Asemenea testamente ar fi perfect valide, chiar dacă ar fi scrise pe aceeași coală de hârtie ⁶⁾.

Pentru ca testamentul să fie conjunctiv, reciproc sau mutual și să cadă sub prohibiția art. 857, trebuie, deci, ca două sau mai multe persoane să fi dispus, *prin unul și același act*, una în favoarea celeilalte, sau toate în favoarea unui terțiu; de unde rezultă că două testamente nu sunt conjunctive și, deci, nici oprite, deși ele au fost scrise pe aceeași coală de hârtie, însă unul pe o față și al doilea pe cealaltă față; pentrucă aceste două testamente, deși sunt scrise pe aceeași coală de hârtie, totuși sunt independente unul de altul. Ceeace legea oprește nu este deci întrunirea materială, ci întrunirea juridică a două sau mai multe testamente ⁷⁾.

În asemenea caz, revocarea unui testament nu va atrage revocarea celui alt; pentrucă, în specie, există două acte deosebite independente unul de altul; iar în caz când două sau mai multe persoane ar fi testat în aceeași zi în folosul unui terțiu, dreptul legatarului se va deschide, conform dreptului comun, prin moartea unuia din testatori, cealaltă rămânând liber de a-și revoca dispoziția sa ⁸⁾.

Din cauza generalității sale, regula art. 857 se aplică la toate testamentele în genere, la cele olografe ca și la cele mistice și autentice ⁹⁾.

Pentru ca două testamente autentice să fie însă conjunctive, trebuie ca constatarea voinței ambilor testatori să fie cuprinsă într'un singur proces-verbal de autentificare; iar în privința testamentelor mistice, trebuie ca actul de suprașcriere să fie făcut pentru toate testamentele deodată (art. 864)¹⁰⁾.

Oprirea testamentelor conjunctive nefiind privitoare numai la forma testamentelor, ci având de scop păstrarea unității dreptului și împiedicarea contestațiilor, care altă dată aduceau dezbinări în justiție, se întemeiază pe considerații de interes general, care rămân aceleași peste tot locul, ori unde s'ar face un testament conjunctiv; de unde

rezultă că Românii nu se vor putea sustrage dela această prohibiție, nici chiar într'o țară străină unde testamentul conjunctiv ar fi permis¹¹⁾. «Testamentul reciproc (*mancomunado*), oprit de lege, zice art. 733 din codul spaniol, nu va fi valid în Spania, dacă el a fost făcut de Spanioli, chiar în străinătate, într'o țară unde un asemenea testament este permis, «*aunque lo autoricen las leyes dela nación donde se hubiese otorgado*».

Aceeași soluție este admisibilă în privința donațiilor conjunctive (art. 938)¹²⁾.

Art. 938 reproduce prohibiția art. 857. După acest text, soții nu pot, *în timpul căsătoriei*¹³⁾, să-și facă liberalității conjunctive nici prin acte între vii, nici prin testamente. Aceleași motive pentru care s'au oprit testamentele conjunctive au făcut pe legiuitor să oprească și donațiile reciproci, pentrucă donațiile făcute între soți, *în timpul căsătoriei*, sunt revocabile, ca și testamentele (art. 938). Prohibiția statornică de art. 938, în privința donațiilor reciproci între soți, printr'unul și același act, este o consecință a principiului revocabilității, zice foarte bine Curtea din București¹⁴⁾.

Nimic nu s'ar opune însă ca soții să-și facă unul altuia o donațiune mutuală, chiar în aceeași zi, însă prin acte deosebite¹⁵⁾. **D. Alexandresco**

¹¹⁾ Vezi în acest sens Laurent, *Principes*, XIII, 145 și *Droit civil international*, IV, 314 urm.; Baudry et Colin, *op. cit.*, II, 1855, 1856; Marcadé, IV, 83; Berauld, *Quest. pratiques et doctrinales du C. Napoléon*, I, 154, p. 121; Despagnet, *Pr. de droit international privé*, 216, p. 652 (ed. a 5-a, 1909); Follix-Demangeat, *Tr. de droit international privé*, I, p. 176, nota b; Surville et Arthuys, *Cours élément. de droit international privé*, 193 bis, p. 252 (ed. a 5-a, 1910); Rolin, *Pr. de droit international privé*, II, 835, p. 410, 411; Ricci, *Corso teorico-pratico di diritto civile*, III, 92, p. 210 urm. (ed. din 1907); Cas. Florența, Sirey, 99, 4. 5 și *Dreptul din 1899*, No. 59 (cu observ. noastră); *J. Clunet*, anul 1902, p. 175, etc.—*Contra*: Aubry et Rau, VII, § 657, *in fine*, p. 101; Demolombe, XXI, 20 și 476; Weiss, *Tr. théorique et pratique de droit international privé*, III, p. 628, nota și *Tr. élément. de droit international privé*, p. 864; T. Huc, VI, 267; Pacifici-Mazzoni, *Delle successioni*, II, 26; Buniwa, *Successioni*, § 104 urm.; Cas. Roma, *Giurisprudenza italiana*, 1876, I. 708; Trib. superior imper. german. *J. Clunet*, anul 1882, p. 360 și anul 1895, p. 422; Sirey, 95, 4. 12. Vezi și Cas. rom. Bult. S-a I, 1831, p. 300 și *Dreptul din 1881*, No. 40, p. 323, care zice că dispozițiile art. 857 și 938 sunt privitoare numai la forma testamentului. Vezi asupra acestei controverse, Pand. fr., ^v *Don. et testaments*, 14959, 14960; Répert. Sirey, ^v *Testament*, 2830 urm.; Vincent et Pénaud, *Dictionn. de droit international privé*, ^v *Testament*, No. 16 și 17, etc. Mai vezi tom. I al Coment. noastre, p. 210 (ed. 2-a) și tom. VIII, p. 90 ad notam.

¹²⁾ Laurent, XV, 323.—*Contra*: T. Huc, VI, 472, p. 613, 614; C. Toulouse și Caen, D. P. 52, 2. 61; D. P. 53, 2. 179. Vezi asupra acestei chestiuni, Pand. fr., ^v *cit.*, 14934 urm.

¹³⁾ Prohibiția art. 938 fiind întinsă și pe revocabilitatea liberalităților mutuale ce soții își fac în timpul căsătoriei (art. 937), se decide, în genere, că viitorii soți pot să-și facă donații mutuale *prin contractul lor de căsătorie*, pentrucă asemenea liberalități sunt revocabile (argument din art. 933 și 937). Cpr. Laurent, XV, 325; Thiry, II, 393, p. 334.—Cu toate acestea jurisprudența franceză anulează liberalitățile mutuale sau reciproci, făcute chiar prin contractul de căsătorie, când ele au de obiect bunuri viitoare. Vezi Laurent, *loc. cit.*

¹⁴⁾ Vezi *Dreptul din 1889*, No. 794, p. 594. Cpr. Laurent, XV, 322; Marcadé, IV, 333; Mourlon, II, 1002; Baudry et Colin, II, 4027; Pand. fr., ^v *cit.*, 12211; Demolombe, XIII, 449, etc.

¹⁵⁾ T. Huc, VI, 472; Baudry et Colin, II, 4928; Demolombe, XXIII, 450; Marcadé, IV, 333; Laurent, XV, 323; Arantz, II, 2347; Aubry et Rau, VIII, § 743, p. 102; Dalloz, *Nouveaux code civil annoté*, II, art. 1097, No. 8 urm.; Pand. fr., ^v *cit.*, 12216, etc.

⁶⁾ Zachariae, *op. și loco cit.*, § 672, *in fine*; Aubry et Rau, VII § 667, p. 10; Baudry et Colin, II, 1853; Planioi, III, 2632; Thiry II, 393; T. Huc, VI, 267; Laurent, XIII, 143; Demolombe XXI, 14; Berton, *L'art de faire soi-même son testament*, 221, p. 223 și toți autorii.

⁷⁾ Laurent, XIII, 146; Demolombe, XXI, 18; Demante, IV, 113 bis; Baudry et Colin, II, 1853; Arantz, II, 1951, *in fine*; Aubry et Rau, *loc. cit.*; Berton, *op. și loco supra cit.*; T. Huc, VI, 267; Pand. fr., *v. cit.*, 6222, 6227 urm.; Répert. Sirey, ^v *Testament*, 293 urm.; Tabacovici, *Prime elemente de drept civil*, II, 433, p. 274; Cas. fr. D. P. 51, 1. 267; Sirey, 51, 1. 570; Sirey, 73, 1. 313; D. P. 73, 1. 467, etc.

⁸⁾ Vezi Pand. fr., ^v *Don. et testaments*, 6222 și autoritățile citate acolo.

⁹⁾ Pand. fr. ^v *cit.*, 6232 urm.; Répert. Sirey, ^v *Testament*, 289 urm.; Baudry et Colin, II, 1857; Laurent, XIII, 144 și toți autorii.—Faptul din partea legatarului universal de a se obliga înscris într'un testament la executarea lui, nu cade însă sub prohibiția art. 857, C. Paris, D. P. 77, 2. 111.

¹⁰⁾ Cpr. Demolombe, XXI, 19.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASAŢIE S. I

Recurentul P. Constantinescu prin d-l avocat Al. Demetrescu.
Intimatul D. D-trescu prin d-l avocat Eug. Ionescu.

Strigarea pricinilor. — Prezența părților la prima strigare. — Lipsa uneia din părți la a doua strigare. — Dreptul acelei părți de a uză de opoziție în contra hotărârii pronunțate în lipsa sa. — Art. 91 și 148 pr. civ.

1. Legiutorul edictând că încă dela începutul ședinței să se aleagă pricinile cari se amână, rămânând la ordinea zilei numai cele în stare de a fi judecate, a avut în vedere de a creia părților și avocaților înlesnirea de a nu aștepta rândul pricinilor supuse unei amânări inevitabile sau de comun acord fără însă a creia prin această dispozițiune o prezumțiune de prezență a impincinatului care a răspuns la apelul nominal în sensul că acest impincinat să fie considerat ca prezent și după câteva ore după acest apel nominal, dacă dânsul nu va mai fi prezent; că o prezumțiune de asemenea natură constituind o decădere din dreptul de a face opoziție, nu o putea edicta legiutorul fără să o declare formal în art. 91 pr. civ.

Prin urmare, când tribunalul respinge ca inadmisibilă o opoziție numai pe singurul motiv că partea a răspuns la apelul nominal de la începutul ședinței de și constată că dânsul n'a răspuns la strigarea făcută la rândul pricinii, pe lângă că a creiat o prezumțiune de prezență neprevăzută de lege, dar a violat și art. 148 pr. civ. care dă drept celui judecat în lipsă să uzeze de dreptul de opoziție. (Cas. s. I, decizia No. 53 din 24 Septembrie 1913, prin care se casează sentința Trib. Buzău s. II, No. 122/913).

CASAŢIE S. II

Recurentul Ion C. Juncu prin d-l avocat I. Sachelarie.
Intimata Fabrica de zahăr din Roman prin d-l avocat M. Zănescu.

Urmărire imobiliară. — Contestație. — Respingeră ei. — Recurs în casație. — Facerea lui odată cu ordonanța de adjudecare. — Art. 533 pr. civ.

1. Când tribunalul respinge contestația făcută la o vânzare imobiliară, procedează de îndată la vânzare, hotărârea sa nefiind în acest caz supusă decât recursului odată cu ordonanța de adjudecare.

Prin urmare, este neadmisibil recursul făcut separat contra sentinței prin care tribunalul a respins contestația, acest recurs trebuind a se face odată cu ordonanța de adjudecare. (Cas. s. II, decizia civilă No. 156 din 9 Septembrie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Roman No. 119/913).

Recurenta Societ. Steaua Română prin d-l avocat G. D. trescu.
Intimata Anghela Tudor Fantina prin d-l avocat T. Dragu.
Ministerul Public prin d-l Procuror N. I. Zanfirescu.

Despăgubiri civile. — Persoană responsabilă civilmente pentru fapta prepusului. — Omor fără rău voe. — Achitarea inculpatului. — Dacă în acest caz instanța penală poate condamna la daune pe patron sau comitent. — Soluție negativă.

2. Persoanele civilmente responsabile de faptele unui

prevenit, urmărit de instanța penală pentru un delict, nu pot fi condamnate la daune în instanța penală, în caz când autorul faptului este achitat oricare ar fi motivul achitării și chiar dacă răspunderea penală s'ar atribui unui al treilea cu care ele s'ar găsi în acelaș raport de dependență, dar care n'a fost urmărit și condamnat ca autor al delictului, deoarece, prin efectul achitării autorului delictului, instanța penală devine necompetentă a mai statua asupra acțiunii civile.

În adevăr, pentru ca o asemenea acțiune civilă să poată fi primită pe această cale, trebuie ca instanța penală să declare și să constate că faptul care dă loc la reparațiune civilă constituie o infracțiune la legea penală; iar dacă faptul constituie un delict civil sau un quasi-delict sau dacă instanța penală achită pe autorul faptului constatând că penalmente nu poate fi ținut răspunzător, această instanță nu mai poate statua asupra cererii de daune interese formată contra lui de partea civilă, rămânând ca pretențiunile de daune să fie valorificate pe calea unei acțiuni principale la instanța civilă.

Cas. s. II, decizia penală 2014 din 27 Septembrie 1913, prin care s'a casat decizia Curții de Apel s. III Buc. No. 145 913).

NOTA.—Vezi și decizia penală, Casație s. II, No. 1968 din 1913.

R. B.

CASAŢIE S. III

Recurenta Admin. financiară a jud. Gorj prin d-l avocat Pa-raschivescu.

Intimatul M. V. Velican, lipsă.

Patentă. — Arendași. — Dacă ei sunt supuși și la taxa proporțională a patentei. — Soluție negativă.

1. Arendașii fiind supuși la o patentă de unu la sută, ce are a se calcula în raport cu valoarea contractului de arendare, urmează că dânsii nu pot fi impuși și la patentă de 5 la sută, ca taxă proporțională, căci ei intră în categoria patentarilor scutiți prin aliniatul penultim de sub art. 2 din legea patentelor, ca unii ce plătesc taxa patentei în raport cu valoarea locativă a moșiei, bălții, etc. ce țin în arenda. (Cas. s. III, decizia fiscală No. 280 din 17 Iunie 1913, prin care s'a casat decizia Comisiei de apel din jud. Gorj No. 419 913).

NOTĂ.—În acelaș sens vezi decizia fiscală Cas. s. III No. 471 din 25 Septembrie 1913 (motivul III).

R. B.

Recurenta Administrația fin. a Capitalei prin d-l avocat Pa-raschivescu.

Intimatul Petre G. Ionescu, lipsă.

Patentă. — Medic veterinar. — Dacă poate fi scutit de această dare pe motiv că ocupă o funcțiune publică.

2. Nu poate fi scutit de patentă un medic veterinar, pe motiv că ocupă funcțiunea de medic veterinar al abatorului comunal și că fiscal nu a dovedit că practică medicina și cu clientelă particulară, întrucât nu există nicio incompatibilitate între această funcțiune și exercițiul profesiunii sale și dacă dânsul nu a făcut declarație formală că înțelege a nu exercita profesiunea sa de medic veterinar decât numai în funcțiunea publică și fără a se ocupa și de clientelă particulară. (Cas. s. III, decizia fiscală No. 221 din 10 Iunie 1913, prin s'a casat decizia Comisiei de apel din Capitală No. 247/913).

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerele viitoare.